

Persbericht

PB02-200
1 oktober 2002
9.30 uur

Recordverlies op Damrak

Het derde kwartaal van 2002 was voor beleggers in Nederlandse aandelen het slechtste kwartaal sinds de Tweede Wereldoorlog. Het koersverlies bedroeg in deze periode gemiddeld 31,8 procent. Uit cijfers van het CBS blijkt tevens dat de waarde van de Nederlandse aandelen in de laatste twee jaar met ruim 410 miljard euro is afgenomen. Het totale rendement op Nederlandse aandelen is in het derde kwartaal van 2002 sterk achtergebleven bij het wereldgemiddelde.

Grootste koersdaling in naoorlogse geschiedenis

Nadat de koersen van Nederlandse aandelen in het tweede kwartaal van 2002 al met 15,6 procent onderuit gingen, heeft de koersdaling zich in het derde kwartaal versterkt doorgezet. De CBS-koersindex voor aandelen sloot deze periode na een sterk fluctuerend verloop af met een verlies van 31,8 procent. Dit is de grootste daling in de naoorlogse geschiedenis. Gebrek aan positief bedrijfsnieuws, tegenvallende macro-economische cijfers en de oorlogsdreiging in het Midden-Oosten worden als belangrijkste oorzaken gezien van de fors gedaalde aandelenkoersen.

Het vorige recordverlies was in het vierde kwartaal van 1987 tijdens de beurskrach. Toen daalden de koersen met gemiddeld 30,8 procent.

Waarde aandelen in twee jaar met ruim 410 miljard euro gedaald

In de eerste negen maanden van 2002 heeft de CBS-koersindex voor aandelen 39,4 procent ingeleverd. Sinds het 'all time high' van de index op 4 september 2000 zijn de aandelenkoersen op het Damrak gemiddeld met 57,0 procent gedaald. De Nederlandse beursfondsen hebben hierdoor in twee jaar ruim 410 miljard euro van hun waarde verloren. De index is terug op het niveau van december 1996.

Aandelen Amsterdam blijven achter bij wereldindex

In het derde kwartaal van 2002 bedroeg het totale rendement op Nederlandse aandelen, inclusief het uitgekeerde dividend, -31,0 procent. Het rendement in Amsterdam bleef daarmee duidelijk achter bij de MSC¹-wereldherbeleggingsindex, die in dezelfde periode met 18,3 procent is gedaald. Een deel van het verschil kan worden verklaard door het grotere gewicht van de financiële instellingen op de aandelenmarkt in Nederland. De banken en verzekeraars behoren in het derde kwartaal van 2002 tot de grote verliezers.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de persdienst van het CBS.

Tel. (070) 337 58 16

Fax (070) 337 59 71

E-mail: persdienst@cbs.nl

www.cbs.nl

Het CBS
is een dienst van
het Ministerie van
Economische Zaken

Rendement aandelen alle bedrijfstakken negatief

Alle sectoren waarvoor het CBS een index berekent, zijn in het derde kwartaal van 2002 op verlies geëindigd. Aandeelhouders die beleggen in de sector transport, opslag en communicatie deden in dit kwartaal de minst slechte zaken met een rendement van -7,0 procent. De schade bleef in deze sector beperkt door het herstel van enkele telecomaandelen. De zwaarste klappen vielen in de kapitaalgoederenindustrie (-48,8 procent) en bij de financiële instellingen (-43,0 procent).

Obligaties genereren positief rendement

Het negatieve sentiment op de aandelenmarkten heeft tot een vlucht geleid naar veiliger beleggingen, zoals obligaties. Het totale rendement op Nederlandse obligaties bedroeg 4,0 procent in de periode juli-september van 2002. Ook vastgoedfondsen die in Nederlandse kantoren, huizen en winkelcentra beleggen, boekten in het derde kwartaal een positief rendement (2,6 procent). Dit positieve resultaat is te danken aan een overnamebod op één van de fondsen.

Beleggingsfondsen delen in de malaise

Beleggingsfondsen die in aandelen beleggen hebben zich niet kunnen onttrekken aan de malaise op effectenbeurzen. De aandelenfondsen die in het Verre Oosten beleggen kwamen er met een verlies van 14,5 procent het best af. Zij worden op de voet gevolgd door de fondsen die in Noord-Amerikaanse bedrijven beleggen (-16,3 procent). Beleggingsfondsen die zich richten op Nederlandse aandelen deden het met een rendement van -30,1 procent aanmerkelijk slechter. Dit rendement is ongeveer gelijk aan het gemiddelde rendement van alle Nederlandse aandelen tezamen (-31,0 procent).

Technische toelichting

De herbeleggingsindex geeft de waarde-ontwikkeling van effecten weer, vermeerderd met rente- en dividenduitkeringen. Het totale rendement van een belegging wordt berekend uit de herbeleggingsindex en is de som van het koersrendement en het coupon- c.q. dividendrendement. De beleggingsindices houden geen rekening met transactiekosten, zoals aan- en verkoopkosten en bewaarloon. Ook met fiscale consequenties is geen rekening gehouden.

Tabel 1**CBS-herbeleggingsindices. Indexcijfers en rendementen van aandelen en obligaties**

	index (ultimo)	Rendement		
	September 2002	2001	2002	
	ultimo 1983 =100	%	jan.-sept.	juli-sept.
Aandelen – Algemeen	848,9	-19,2	-37,7	-31,0
w.v. Consumentengoederenindustrie	1413,5	-11,5	-11,8	-13,4
Kapitaalgoederenindustrie	382,0	-14,8	-56,0	-48,8
Basisgoederenindustrie	675,9	-4,9	-23,9	-21,2
Bouwnijverheid	728,4	19,0	-17,1	-33,0
Transport, opslag en communicatie	289,2	-38,4	-20,7	-7,0
Niet-financiële dienstverlening	1090,4	-31,3	-34,2	-23,3
Handel	804,1	-8,3	-58,0	-40,1
Financiële instellingen	884,4	-25,9	-51,6	-43,0
Obligaties – Algemeen	402,0	6,0	6,5	4,0
Aandelen	ultimo 1993 =100			
CBS MIT-index	195,8	-31,9	-48,6	-36,3
CBS MIT Small-index	141,2	-46,4	-60,3	-43,3
CBS Koersindex (ult. 1983 = 100)	428,7	-21,1	-39,4	-31,8
MSCI wereldindex (euro) 1)	80,9	-12,0	-32,6	-18,3

1) Bron: Morgan Stanley Capital Int. (Ultimo 1998 =100). Ultimo september 2002 voorlopig.

Bron: CBS

Tabel 2**Herbeleggingsindices. Indexcijfers en rendementen van beleggingsinstellingen en vastgoedfondsen**

	index (ultimo)		Rendement	
	September 2002		2001	2002
	ultimo 1993 =100	%	jan.-sept.	juli-sept.
CBS/MoneyView-index voor beleggingsinstellingen	129,8	-14,6	-24,3	-12,6
w.o.				
aandelenfondsen	142,4	-21,4	-37,2	-22,0
w.o. Nederland	186,6	-21,5	-38,1	-30,1
Europa	175,6	-22,7	-36,8	-23,8
Verre Oosten	70,0	-15,3	-17,6	-14,5
Noord-Amerika	201,8	-11,2	-35,5	-16,3
wereldwijd	142,7	-22,3	-39,2	-21,0
obligatiefondsen	148,6	4,6	2,0	3,3
geldmarktfondsen	127,4	4,0	2,1	0,6
gemengde fondsen	153,3	-5,6	-12,9	-6,0
 CBS/SBV-index voor vastgoedfondsen	 161,7	 10,3	 3,1	 -6,4
w.v. direct	164,3	11,6	4,2	-6,2
w.o. Nederland	208,5	6,4	7,2	2,6
wereldwijd	156,5	13,2	2,8	-8,8
indirect	168,2	1,1	-4,8	-8,1

Bron: CBS**Tabel 3****De vijf slechtste en de vijf beste kwartalen sinds WO II**

Slechtste kwartalen			Beste kwartalen		
<u>Koersdaling</u>			<u>Koersstijging</u>		
%			%		
2002	3 ^e kwartaal	-31,8	1975	1 ^e kwartaal	24,9
1987	4 ^e kwartaal	-30,8	1983	1 ^e kwartaal	24,3
1998	3 ^e kwartaal	-21,7	1999	4 ^e kwartaal	22,6
2001	3 ^e kwartaal	-20,9	1998	1 ^e kwartaal	20,9
1962	2 ^e kwartaal	-19,5	1954	4 ^e kwartaal	19,8

Bron: CBS